

Landstinget i Jönköpings län

Landstingets revisorer

Landstingsstyrelsen

Granskning av årsredovisning 2013

Landstingets revisorer, har med hjälp av sakkunnigt biträde, granskat landstingets årsredovisning för år 2013.

Revisorerna har bland annat i uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. I detta ingår att bedöma om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna, enligt kommunallagen, bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser såväl de finansiella målen som målen för verksamheten.

Granskningen baseras i huvudsak på det underlag till årsredovisning, daterat 18 mars 2014, som lämnats till planeringsdelegationen.

Resultatet av granskningen redovisas i granskningsrapport ”Granskning av årsredovisning 2013”, daterad april 2014, vilken härmed överlämnas.

Revisorernas bedömning

Revisorernas övergripande bedömning är att årsredovisningen huvudsakligen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vår bedömning är att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Bedömningen grundar sig på att årsredovisningen omfattar ett sifferbokslut, som uppfyller kraven i lagen om kommunal redovisning, det vill säga ett bokslut utifrån *blandmodellen*.

Revisorernas bedömning är sammanfattningsvis även
– att räkenskaperna enligt *fullfonderingsmodellen* inte uppfyller lagen om kommunal redovisning vad avser redovisningen av pensionerna

- att bokföringen av ett genomsnitt för tre år, avseende basbeloppseffekt och så kallad bromseffekt för pensionerna samt bokföringen av Rips-effekten inte är i enlighet med god redovisningssed
- att landstinget inte lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans
- att måluppfyllelsen beträffande målen och systemmätetalen för verksamheten, utifrån rapporteringen i årsredovisningen, endast delvis är förenliga med de mål om god ekonomisk hushållning som landstingsfullmäktige beslutat om.

I förvaltningsberättelsen framgår att de finansiella målen för år 2013, som landstingsfullmäktige fastställt, har uppnåtts. Granskningen visar dock att resultatmålet, det vill säga att resultatet ska vara minst 2,0 % av skatter och statsbidrag, har uppnåtts på grund av att de ökade kostnaderna för Rips-effekten inte redovisas över resultaträkningen. Detta är ett avsteg från god redovisningssed.

Revisorernas övergripande bedömningar grundar sig även på nedanstående bedömningar av de revisionsfrågor, som ingår i granskningen.

Revisorernas bedömning är att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i lag om kommunal redovisning, KRL. Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen i årsredovisningen bedöms i allt väsentligt ge en rättvisande bild av landstingets ekonomi och dess utveckling. Händelser av väsentlig betydelse redovisas på ett tillfredsställande sätt.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaron görs i enlighet med KRL. Landstingets systemmätetal skiljer sig dock från den lagstadgade redovisningen.

Revisorerna konstaterar att förvaltningsberättelsen inte innehåller någon redovisning av arbetet med den interna kontrollen.

Revisorernas bedömning är att investeringsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av årets investeringar. Bedömningen är även att driftsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet i förhållande till budgeten.

Revisorerna instämmer i landstingets bedömning av att balanskravet inte är uppfyllt. I förvaltningsberättelsen framgår att en reglering av det negativa balanskravsresultatet på 104 miljoner kronor kommer att göras under år 2014.

En redovisning görs av måluppfyllelsen för de övergripande strategiska målen, där graden av måluppfyllelse till viss del framgår. Revisorerna har dock inte, med hjälp av denna redovisning, kunnat bedöma graden av måluppfyllelse beträffande de strategiska målen.

Beträffande verksamhetsmålen är bedömningen att redovisningen av måluppfyllelsen för angivna systemmätetal sker på ett strukturerat och pedagogiskt sätt.

Enligt årsredovisningen är 76 % av målen helt eller delvis uppfyllda, vilket revisorerna bedömer indikerar att verksamhetsstyrningen är verkningsfull. Fler systemmätetal har utvecklats positivt än negativt i jämförelse med föregående år. Revisorerna konstaterar samtidigt att endast 47 % av målen uppnås samt att 24 % inte uppnås, vilket är en negativ utveckling jämfört med föregående år. Revisorernas bedömning är därför att måluppfyllelsen endast delvis är förenlig med de mål om god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat om. I årsredovisningen framgår att det under januari 2014 genomförs en kartläggning och analys av hälso- och sjukvårdens kostnader.

Granskningen visar att det förekommer systemmätetal där det saknas underlag för att bedöma resultat eller vars gränsvärden inte är definierade.

Målen om att nettokostnaderna per verksamhetsområde inte ska överstiga budget, uppnås inte inom samtliga verksamhetsområden, framför allt inte inom somatisk vård och övrig hälso- och sjukvård. Revisorerna understryker vikten av att landstingsstyrelsen vidtar kraftfulla åtgärder, så att nettokostnaden per verksamhetsområde, i enlighet med de av fullmäktige fastställda målen, inte överstiger budget.

Revisorerna rekommenderar även

- att fortsatta åtgärder vidtas för att förbättra måluppfyllelsen
- att resultatredovisningen utvecklas ytterligare, så att samtliga systemmätetal ges gränsvärden och tydligt kan bedömas/värderas per verksamhetsår
- att en tydligare redovisning görs av de mål som ska uppnås senare än det år årsredovisningen avser
- att en fortsatt utveckling sker av beskrivningen av måluppfyllelsen för de övergripande strategiska målen, i syfte att dessa tydligare ska kunna utvärderas.

Revisorerna bedömer att balansräkningen, som är upprättad i enlighet med *blandmodellen*, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital.

Revisorernas bedömning är däremot att balansräkningen, som är upprättad enligt *fullfonderingsmodellen*, avviker från lag om kommunal redovisning och god redovisningssed med avseende på redovisningen av pensionerna, inklusive hanteringen (snittningen) av basbeloppseffekt och bromseffekt samt bokföringen av Rips-effekten.

Granskningen visar att flera förvaltningar inte gjort årliga fysiska inventeringar av anläggningstillgångar, och därmed heller inte följt landstingets interna bokslutsanvisningar. Tillämpningen av landstingets riktlinjer för

projektredovisning bedöms inte heller som tillfredsställande, vilket kan medföra att projektmedel skuldförs på felaktiga grunder.

*Revisorerna rekommenderar landstingsstyrelsen
- att följa upp att landstingets interna bokslutanvisningar samt riktlinjer för projektredovisning följs.*

Frågor till landstingsstyrelsen

- Vilka åtgärder avser landstingsstyrelsen vidta, för att nettokostnaden per verksamhetsområde inom framför allt inom den somatiska vården samt övrig hälso- och sjukvården, i enlighet med de av fullmäktige fastställda målen, inte ska överstiga budget?
- På vilket sätt avser landstingsstyrelsen följa upp och kontrollera att beslutade åtgärder vidtas samt ger den effekt som avsågs?
- Vilka insatser avser landstingsstyrelsen vidta för att ytterligare förbättra måluppfyllelsen av övriga verksamhetsmål?
- Vilka åtgärder avser landstingsstyrelsen vidta för att komma tillrätta med de avvikelser som, enligt revisionsrapporten och revisorernas bedömning, görs från god redovisningssed?
- Vilka övriga åtgärder avser landstingsstyrelsen vidta med anledning av revisorernas rekommendationer och det resultat som redovisas i granskningen?

Svar från landstingsstyrelsen

Revisorerna önskar svar från landstingsstyrelsen på ovanstående frågor senast 2014-09-01.

Doris Johansson
Ordförande

Arnold Carlzon
Vice ordförande